

Staben

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Handläggare: Krister Eriksson
Tfn: 08-508 25 567

Tina Heinsoo
Tfn: 08-508 25 602

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2006-06-26

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
2006-08-22
DNR 106-0263/2006

Till
Socialtjänstnämnden

Yttrande över motion (dnr 327-1379/2006) av Johanna Westin Sjö (m) om rätt till dagverksamhet efter eget val

1 bilaga

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar att överlämna föreliggande tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Eddie Friberg

Fredrik Jurdell

Motionen i sammanfattning

I motionen behandlas frågan om den enskildes rätt till dagverksamhet. Motionen behandlar såväl äldre som funktionshindrades rätt att själva få välja dagverksamhet. Motionären menar att den enskilde idag inte har rätt att välja den verksamhet de själva önskar. Orsaken uppges ofta vara att den egna stadsdelen har egen verksamhet och att den måste prioriteras först. Motionären anser vidare att motivationen att delta i dagverksamhet minskar av den anledningen. Slutligen yrkar Johanna Westin Sjö (m) att kommunfullmäktige beslutar införa fritt val bland godkända verksamheter för äldre och personer med funktionshinder, oavsett var verksamheten är belägen och oavsett huvudman.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat rubricerad motion från Johanna Westin (m) för yttrande till socialtjänstnämnden, stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Skarpnäck och Skärholmen samt till kommunstyrelsens handikapp- och pensionärsråd.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom socialtjänstförvaltningens stab för utredning och projekt. Socialtjänstnämndens handikappråd har behandlat ärendet den 17 augusti 2006. Socialtjänstförvaltningen har endast behandlat frågan om insatser till personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningens synpunkter

Personer med funktionsnedsättning erbjuds daglig verksamhet, arbete och sysselsättning genom LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller genom SoL, Socialtjänstlagen.

Den som omfattas av LSS och är utvecklingsstörd, har autism eller en förvärvad hjärnskada i vuxen ålder, har laglig rätt till daglig verksamhet. I förarbetena till lagen anges att det är viktigt att den enskilde får gehör för sina individuella behov och önskemål. I stadens riktlinjer för insatser enligt LSS står att ”stor hänsyn ska tas till den enskildes önskemål om inriktning på verksamheten”.

Daglig verksamhet erbjuds dels av verksamheter i egen regi och dels av privata utförare. För närvarande erhåller ca 1400 personer daglig verksamhet och ca 25% av den dagliga verksamheten utförs av privata utförare. Verksamhetsinnehållet är mycket varierat och anpassas efter de behov den enskilde har. Den enskilde har möjlighet att erhålla daglig verksamhet dels genom de traditionella dagcentren men också i verksamheter med särskild inriktning, t ex arbetsförberedande, konstnärlig etc.

I utredningen ”Lägesrapport från valfrihetsutredningen” som redovisades i samband med majoritetsskiftet 2002, konstateras att vissa LSS-insatser, bl a daglig verksamhet, kan införas i ett valfrihetssystem. Det är dock viktigt att påpeka att det idag inte råder någon brist på platser i daglig verksamhet, utbud och efterfrågan är i balans.

Ett av syftena med psykiatrireformen var att förbättra de psykiskt funktionshindrades livssituation och att öka deras möjlighet till gemenskap och ett ökat aktivt deltagande i samhällslivet. Människor med psykiska funktionshinder ska ha tillgång till värdigt boende, meningsfull sysselsättning och gemenskap och kunna ställa krav på att olika myndigheter med sina respektive kompetenser och ansvarsområden samarbetar för att åstadkomma bästa möjliga stöd.

Med syftet att ge den enskilde möjlighet att utvecklas och få ett självständigare liv, erbjuds personer med psykiska funktionshinder olika former av sysselsättning. I stadens riktlinjer anges att valet av insatser ska styras av den enskildes behov. De verksamheter som finns i staden ska ses som en gemensam resurs. Det innebär att personer kan erbjudas sysselsätt-

ning/arbetsverksamhet oavsett var den finns geografiskt i staden. Ca 1240 personer i staden har biståndsbeslut om sysselsättning.

Staden driver ett 30-tal arbetsverksamheter med varierat utbud. Därutöver finns andra aktörer som t ex Fountain House, RSMH, IFS och sociala kooperativ. Utöver arbetsverksamheter finns ett utbud av träfflokaler som är s k öppna verksamheter, där biståndsbeslut inte behövs för att delta.

I bl a Socialstyrelsens uppföljningar av psykiatrireformen konstateras att det bland psykiskt funktionshindrade är många som inte har någon sysselsättning. Det finns således ett stort område att utveckla för staden och andra berörda aktörer. Primärt handlar denna brist inte om att man inte kan välja utan att det behövs större insatser i form av uppsökande verksamhet och motivationsarbete.

Verksamheter ska och kan dock alltid utvecklas, inte minst för att öka den enskildes inflytande och att möta nya behov, t ex hos yngre personer. I staden drivs för närvarande ett par s k Miltonprojekt speciellt kring yngre personers behov av sysselsättning och frågan om s k unga vuxnas behov av sysselsättning har inventerats och redovisats för socialtjänstnämnden under våren 2006.

Med stöd av kompetensfondsmedel driver socialtjänstförvaltningen ett projekt om möjligheter till alternativ förmedling av olika arbets- och sysselsättningstjänster för personer med psykiska funktionshinder. I projektet ingår bl a att utreda och kartlägga möjligheter och intresse hos stadsdelsförvaltningarnas socialpsykiatriska enheter för ett förändringsarbete som syftar till att alla brukare inom staden ska kunna hitta den aktivitet, sysselsättning eller utbildning som passar varje individ bäst. Vidare ska utredas de praktiska möjligheterna för ett sådant system, t ex hur biståndsbedömning ska hanteras och att ta fram underlag till eventuell försöksverksamhet i en eller flera stadsdelsförvaltningar.

Under våren har nationella psykiatrisamordningen presenterat en rapport om rehabilitering till arbete för personer med psykiska funktionshinder. I rapporten konstateras att ansvaret ligger hos flera huvudmän och att samordning behöver ske liksom förtydliganden av ansvarsförhållanden. Vid socialtjänstnämndens sammanträde i juni 2006 lämnades en skrivelse i vilken förvaltningen gavs i uppdrag att ta fram en modell för hur samverkan mellan staden, landstinget, länsarbetsnämnden, försäkringskassan och frivillighetsorganisationerna skulle kunna se ut i frågor kring bl a sysselsättning.

Bilaga:

Motion om rätt till dagverksamhet efter eget val